

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 64 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 22 Μαΐου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ»), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα, (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Βασιλική Σκαρτσούνη, (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Δημήτριος Σταθακόπουλος, (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Το μέλος Αδάμ Καραγλάνης, απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ζωή Μεταξιώτου, Χημικός Μηχανικός, PhD Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ, υπάλληλος Αυτοτελούς Γραφείου Θεσσαλονίκης.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν (μέσω τηλεδιάσκεψης) η εισηγήτρια, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

ΘΕΜΑ: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «ΔΗΜΗΤΡΑ» στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για τις ανάγκες υλοποίησης των Δράσεων κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, χρονικής διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών, εκτιμώμενης αξίας ενενήντα χιλιάδων πεντακοσίων είκοσι οκτώ ευρώ (90.528,00 €), πλέον ΦΠΑ 24%, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016.

Με το αρ. πρωτ. εισερχ. 4335/23.04.2024 αίτημα, όπως συμπληρώθηκε με το αρ. πρωτ. εισερχ. 4828/02.05.2024 έγγραφο, ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ» (εφεξής ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

I. Ιστορικό – Πραγματικά περιστατικά

Στο κρινόμενο αίτημα εκτίθενται τα ακόλουθα:

1.1 Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, είναι αρμόδιος, μεταξύ άλλων, για την οργάνωση και λειτουργία της αρχικής και συνεχιζόμενης αγροτικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του αγροδιατροφικού δυναμικού. Επίσης, αποτελεί τον κύριο φορέα αγροτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και συμβάλλει αποφασιστικά στην οργάνωση και υποστήριξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των σημερινών, αλλά και των αυριανών απασχολούμενων στον αγροτικό τομέα. (https://www.elgo.gr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=295&Itemid=1352).

Στο πλαίσιο της ως άνω αρμοδιότητας, κατέστη δικαιούχος της πράξης με Κωδικό Ο.Π.Σ.Α.Α. : 0045937477, με παραδοτέο την υλοποίηση 815 Προγραμμάτων Κατάρτισης (εφεξής ΠΚ) και στις 13 Περιφέρειες της Χώρας (13 υποέργα), στα οποία θα συμμετάσχουν 14.642 περίπου νέοι γεωργοί (18 καταρτιζόμενοι κατά μέσο όρο ανά ΠΚ).

Ειδικότερα, η Πράξη, η οποία εντάσσεται στο υπομέτρο 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Μέτρου 6 «Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων» του ΠΑΑ 2014-2020, στοχεύει στην επαγγελματική κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων των νέων γεωργών, ώστε, κατόπιν παρακολούθησης προγράμματος κατάρτισης, διάρκειας 150 ωρών ανάλογης κατεύθυνσης (σε συνάφεια με τον προσανατολισμό της γεωργικής εκμετάλλευσης), να λάβουν τις απαραίτητες γνώσεις και προσόντα, προκειμένου να γίνουν επιχειρηματίες αγρότες, οι οποίοι συνειδητά θα αποφασίζουν για τις γεωργικές τους εκμεταλλεύσεις. Η χρονική διάρκεια υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης ορίζεται από την ημερομηνία έκδοσής της, έως τις 12.07.2025 (βλ. τη με αρ. πρωτ. 1623/28.08.2023 Απόφασης Ένταξης), ενώ ο προϋπολογισμός της ανέρχεται σε 14.275.950,00 € και συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2014-2020.

Στην περίπτωση μη ολοκλήρωσης, πολλώ δε μάλλον, μη υλοποίησης των εγκεκριμένων δράσεων εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας (31.3.2025 σύμφωνα με το αίτημα), οι μεν ωφελούμενοι γεωργοί του Μέτρου 6.1 του ΠΑΑ 2014-2020, δεν θα λάβουν τη σχετική πιστοποίηση, ενώ ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ πρέπει να επιστρέψει ως αχρεωστήτως καταβληθείσα την αντίστοιχη δόση ενίσχυσης, με επακόλουθο την απώλεια σημαντικών ενωσιακών πόρων.

1.2 Στη 13^η/08.09.2023 Συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΕΛΓΟ (θέμα 2) έγινε αποδεκτή η ένταξη και χρηματοδότηση της παραπάνω Πράξης (ΑΔΑ 65ΡΩΟΞ3Μ-Υ70) και με την αρ. πρωτ. 49322/22.09.2023 Απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου συγκροτήθηκαν γνωμοδοτικές Επιτροπές του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, για τις διαδικασίες σύναψης, παρακολούθησης και παραλαβής συμβάσεων για τις ανάγκες υλοποίησης των Δράσεων κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, (ΑΔΑ 9Ψ5ΞΟΞ3Μ-ΒΗΣ). Επίσης, στο πλαίσιο της ίδιας Πράξης, την 01^η.09.2023, απεστάλη προς δημοσίευση στην ΕΕΕΕ περίληψη ουσιαστών όρων της με αρ. 45771/01.09.2023 Διακήρυξης, για τη διενέργεια ανοικτού, ηλεκτρονικού διαγωνισμού για τη σύναψη συμφωνίας-πλαisiού (άρθρο 39 του ν.4412/2016), για την προμήθεια ειδών διατροφής, ήτοι ελαφρού γεύματος και καφέ, με κριτήριο ανάδειξης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.173.816,75 €, χωρίς Φ.Π.Α (βλ. Γνώμη ΕΑΔΗΣΥ Δ13/2024).

Των ως άνω ενεργειών προηγήθηκε η με αρ. πρωτ. 1199/13.06.2023 επιστολή του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με την οποία επισημάνθηκε στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ η ανάγκη άμεσης έναρξης των εργασιών προετοιμασίας των Προγραμμάτων Κατάρτισης των δικαιούχων νέων αγροτών, ώστε τα ΠΚ να ολοκληρωθούν εντός του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες αφορούν, μεταξύ άλλων, στη σίτιση των καταρτιζομένων, στην καθαριότητα των χώρων διενέργειας των προγραμμάτων κατάρτισης, στην παραγωγή και οργάνωση του εκπαιδευτικού και υποστηρικτικού υλικού, κλπ.

1.3. Σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό της Γεν. Δ/σης Μεταφοράς Γνώσης, οι πρώτες δράσεις κατάρτισης επρόκειτο να εκκινήσουν τον Νοέμβριο 2023. Στις 02.11.2023, ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ προέβη στην αποστολή προσκλήσεων προς οικονομικούς φορείς, προκειμένου να υποβάλουν προσφορές για τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους κατάρτισης με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, λόγω ύψους της δαπάνης. Για τον λόγο αυτό, οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών για την απευθείας ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας ανέφεραν ως έναρξη υλοποίησης των υπηρεσιών την 15^η.11.2023.

1.4 Δεδομένου ότι η θητεία του Δ.Σ. του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, που είχε οριστεί με την αριθ. 2502/282476/05.11.2019 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ 948/ΥΟΔΔ/2019), ήταν 4ετής, δεν ήταν δυνατή η έκδοση Διοικητικών και λοιπών Πράξεων πέραν της λήξης αυτής. Συνεπεία της ανακύψασας αδυναμίας, η έναρξη των δράσεων κατάρτισης έπρεπε να προγραμματιστεί εκ νέου, βάσει του νέου διοικητικού σχήματος που θα διαδεχόταν το απερχόμενο.

Ειδικότερα, με την 3158/370782/01.12.2023 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ 1309/ΥΟΔΔ/2023), ορίστηκε νέο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5035/2023. Επιπλέον, με την αριθ. 3201/374602/05.12.2023 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ 6866/Β/2023), ορίστηκαν οι Γενικές Διευθύνσεις στις οποίες ασκούν εποπτεία τα μέλη της νέας Διοίκησης, ενώ με την αρ. 4 απόφαση της 1ης/09.01.2024 συνεδρίασης του νέου Δ.Σ., χορηγήθηκαν εξουσιοδοτήσεις – μεταβιβάστηκαν αρμοδιότητες στα μέλη του Δ.Σ. και σε Προϊσταμένους Υπηρεσιών, βάσει του ν. 5035/2023. Ως εκ τούτου, κατά το διάστημα από αρχές Νοεμβρίου 2023 έως αρχές Ιανουαρίου 2024, υπήρξε διοικητικό κενό, το οποίο ήταν αδύνατο να αναπληρωθεί με αποτελεσματικό τρόπο και οδήγησε στην αναβολή σύναψης των αιτούμενων συμβάσεων.

1.5 Ακολούθως, ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ επικαιροποίησε το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των προγραμμάτων κατάρτισης, προέταξε την υλοποίηση των πρώτων 17 προγραμμάτων κατάρτισης (ΠΚ) σε διάφορα Κέντρα του Οργανισμού και προέβη στη σύναψη 18 συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, δίμηνης διάρκειας (15.01.2024 – 14.03.2024), συνολικής αξίας 12.776,00 € (πλέον ΦΠΑ). Παράλληλα, στις 24.01.2024, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ενημέρωσε τη Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την έναρξη υλοποίησης των πρώτων 17 προγραμμάτων κατάρτισης στις 29.01.2024.

1.6 Στις 08.02.2024, η Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο αρ. πρωτ. 310 απαντητικό έγγραφό της, επισημαίνει την καθυστέρηση έναρξης των προγραμμάτων κατάρτισης (μόλις 17 σε σύνολο 815 είχαν ξεκινήσει) και ζήτησε να γνωστοποιηθούν τα ακόλουθα στοιχεία:

- Το χρονοδιάγραμμα έναρξης και ολοκλήρωσης όλων των ΠΚ τηρώντας την προβλεπόμενη καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου των Προγραμμάτων.
- Τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί ο φορέας σχετικά με τους απαραίτητους ενεργούς διαγωνισμούς για την επιτυχή εκπόνηση των ΠΚ, και
- Τις τυχόν ενέργειες στις οποίες έχει προβεί ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, για την επιτάχυνση της υλοποίησης των ΠΚ.

1.7 Στις 04.03.2024 κατά τη διάρκεια της 3ης Συνεδρίασης του Δ.Σ. του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ , αποφασίστηκε (ΑΔΑ: ΡΒΜ8ΟΞ3Μ-Χ75) η έγκριση διενέργειας διαδικασίας για τη σύναψη Συμφωνίας-Πλαισίου, με ανοικτή διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για τις ανάγκες υλοποίησης των Δράσεων κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020. Η συνολική εκτιμώμενη αξία της εν λόγω σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 380.884,00 € (πλέον ΦΠΑ).

Περαιτέρω, στην εν λόγω συνεδρίαση αποφασίστηκε, επίσης, μέρος των αναγκών παροχής υπηρεσιών καθαριότητας να παρασχεθεί με σύμβαση που θα συναφθεί μέσω ΕΣΗΔΗΣ με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη κατάσταση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κρινόμενο αίτημα με προϋπολογισμό 90.528,00 € πλέον ΦΠΑ). Η εν λόγω σύμβαση, διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών, αφορά στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας κατά την υλοποίηση 137 ΠΚ τα οποία θα διενεργηθούν στις 36 Περιφερειακές Ενότητες του Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Γεωγραφική κατανομή προγραμμάτων κατάρτισης Απριλίου-Ιουλίου 2024

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 4ΜΗΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	ΔΡΑΜΑΣ	2
	ΕΒΡΟΥ	4
	ΞΑΝΘΗΣ	2
	ΡΟΔΟΠΗΣ	8
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ		16
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ (ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ)	5
	ΗΛΕΙΑ	3
ΣΥΝΟΛΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		8
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΓΡΕΒΕΝΑ	3
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	3
ΣΥΝΟΛΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		6
ΗΠΕΙΡΟΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	3
ΣΥΝΟΛΟ ΗΠΕΙΡΟΥ		3
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	6
	ΛΑΡΙΣΑ (ΚΔ ΛΑΡΙΣΑΣ)	6
	ΛΑΡΙΣΑ (ΚΔ ΣΤΕΦΑΝΟΒΟΥΝΟΥ)	2
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ (ΚΔ ΑΛΜΥΡΟΥ)	4
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ (ΚΔ ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ)	1
	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	4
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		23
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΗΜΑΘΙΑ	6
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	4

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 4ΜΗΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
	ΚΙΛΚΙΣ	3
	ΠΕΛΛΑΣ	12
	ΠΙΕΡΙΑΣ	3
	ΣΕΡΡΩΝ (ΚΔ ΣΕΡΡΩΝ)	8
	ΣΕΡΡΩΝ (ΚΔ ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ)	2
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	4
ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		42
ΚΡΗΤΗ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΚΔ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ)	8
	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΚΔ ΜΕΣΣΑΡΑΣ)	3
	ΧΑΝΙΩΝ	3
ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΗΤΗΣ		14
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ (ΚΩΣ)	1
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ (ΚΑΛΥΜΝΟΣ)	1
ΣΥΝΟΛΟ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ		2
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΑΡΚΑΔΙΑ	2
	ΚΟΡΙΝΘΙΑ (ΠΓΣ ΒΕΛΟΥ)	6
	ΚΟΡΙΝΘΙΑ (ΔΙΕΚ ΝΕΜΕΑΣ)	2
	ΜΕΣΣΗΝΙΑ (ΚΔ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ)	3
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		13
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΒΟΙΩΤΙΑ	3
	ΕΥΒΟΙΑ	3
	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	4
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ		10
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 4ΜΗΝΟΥ		137

Πίνακας 2. Ανάλυση κόστους αιτούμενης σύμβασης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΚ 2024 - 2025 (στήλη 1)	ΣΥΝΟΛΟ ΠΚ 2024 (στήλη 2)	ΠΚ 2024 (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (στήλη 3)	ΔΑΠΑΝΗ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (€) (στήλη 4)	ΔΑΠΑΝΗ /ΠΚ (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (€) (στήλη 5)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (στήλη 6) (4+5)
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΡΑΜΑΣ	9	8	2	616,00	800,00	1.416,00
	ΕΒΡΟΥ	20	18	4	1.232,00	1.600,00	2.832,00
	ΚΑΒΑΛΑΣ	13	12	0	0,00	0,00	0,00
	ΞΑΝΘΗΣ	9	7	2	616,00	800,00	1.416,00
	ΡΟΔΟΠΗΣ	16	14	8	1.232,00	3.200,00	4.432,00
ΣΥΝΟΛΟ ΑΜΘ		67	59	16	3.696,00	6.400,00	10.096,00
ΣΥΝΟΛΟ ΑΤΤΙΚΗΣ		8	8	0	0,00	0,00	0,00
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΙΚΑΡΙΑΣ	1	1	0	0,00	0,00	0,00
	ΛΕΣΒΟΥ	24	21	0	0,00	0,00	0,00
	ΛΗΜΝΟΥ	5	5	0	0,00	0,00	0,00
	ΣΑΜΟΥ	5	5	0	0,00	0,00	0,00
	ΧΙΟΥ	8	8	0	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ		43	40	0	0,00	0,00	0,00
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ (ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ)	14	11	5	1.232,00	2.000,00	3.232,00
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ (ΑΓΡΙΝΙΟ)	29	25	0	0,00	0,00	0,00
	ΑΧΑΪΑ	27	23	0	0,00	0,00	0,00
	ΗΛΕΙΑ	21	19	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
ΣΥΝΟΛΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		91	78	8	2.464,00	3.200,00	5.664,00
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΓΡΕΒΕΝΑ	11	10	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	10	9	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
	ΚΟΖΑΝΗ	23	21	0	0,00	0,00	0,00
	ΦΛΩΡΙΝΑ	14	14	0	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		58	54	6	2.464,00	2.400,00	4.864,00
ΗΠΕΙΡΟΥ	ΑΡΤΑ	10	10	0	0,00	0,00	0,00
	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	8	8	0	0,00	0,00	0,00
	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	12	10	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
	ΠΡΕΒΕΖΑ	5	5	0	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΗΠΕΙΡΟΥ		35	33	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	14	12	6	1.232,00	2.400,00	3.632,00
	ΛΑΡΙΣΣΑ (ΚΔ ΛΑΡΙΣΣΑΣ)	31	27	6	1.232,00	2.400,00	3.632,00
	ΛΑΡΙΣΣΑ (ΚΔ ΣΤΕΦΑΝΟΒΟΥΝΟΥ)	7	5	2	616,00	800,00	1.416,00

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΚ 2024 - 2025 (στήλη 1)	ΣΥΝΟΛΟ ΠΚ 2024 (στήλη 2)	ΠΚ 2024 (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (στήλη 3)	ΔΑΠΑΝΗ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΤΑΣ (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (€) (στήλη 4)	ΔΑΠΑΝΗ /ΠΚ (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (€) (στήλη 5)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (στήλη 6) (4+5)
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ (ΚΔ ΑΛΜΥΡΟΥ)	13	11	4	1.232,00	1.600,00	2.832,00
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ (ΚΔ ΑΡΓΑΛΑΣΤΗΣ)	4	4	1	616,00	400,00	1.016,00
	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	14	12	4	1.232,00	1.600,00	2.832,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	83	71	23	6.160,00	9.200,00	15.360,00
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΗΜΑΘΙΑ	18	17	6	1.232,00	2.400,00	3.632,00
	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	21	18	4	1.232,00	1.600,00	2.832,00
	ΚΙΛΚΙΣ	10	9	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
	ΠΕΛΛΑΣ	31	27	12	0,00	4.800,00	4.800,00
	ΠΙΕΡΙΑΣ	10	9	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
	ΣΕΡΡΩΝ (ΚΔ ΣΕΡΡΩΝ)	15	13	8	1.232,00	3.200,00	4.432,00
	ΣΕΡΡΩΝ (ΚΔ ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ)	5	4	2	1.232,00	800,00	2.032,00
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	20	18	4	1.232,00	1.600,00	2.832,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	130	115	42	8.624,00	16.800,00	25.424,00
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	3	3	0	0,00	0,00	0,00
	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	3	3	0	0,00	0,00	0,00
	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	1	0	0,00	0,00	0,00
	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1	0	0	0,00	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	8	7	0	0,00	0,00	0,00
ΚΡΗΤΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΚΔ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ)	34	27	8	1.232,00	3.200,00	4.432,00
	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΚΔ ΜΕΣΣΑΡΑΣ)	17	15	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	21	19	0	0,00	0,00	0,00
	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	29	24	0	0,00	0,00	0,00
	ΧΑΝΙΩΝ	24	20	3	616,00	1.200,00	1.816,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΗΤΗΣ	125	105	14	3.080,00	5.600,00	8.680,00
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΥΚΛΑΔΕΣ	5	5				
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ (ΚΩΣ)		8	1	308	400,00	708,00
	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ (ΚΑΛΥΜΝΟΣ)	9	1	1	308	400,00	708,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	14	14	2	616,00	800,00	1.416,00
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	13	12	0	0,00	0,00	0,00
	ΑΡΚΑΔΙΑ	7	7	2	616,00	800,00	1.416,00
	ΚΟΡΙΝΘΙΑ (ΠΣ ΒΕΛΟΥ)	16	13	6	1.232,00	2.400,00	3.632,00
	ΚΟΡΙΝΘΙΑ (ΔΙΕΚ ΝΕΜΕΑΣ)	6	6	2	616,00	800,00	1.416,00
	ΛΑΚΩΝΙΑ (ΚΔ ΓΥΘΕΙΟΥ)	22	19	0	0,00	0,00	0,00
	ΜΕΣΣΗΝΙΑ (ΚΔ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ)	16	14	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
		ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	75	61	11	4.092,00	4.800,00

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΚ 2024 - 2025 (στήλη 1)	ΣΥΝΟΛΟ ΠΚ 2024 (στήλη 2)	ΠΚ 2024 (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (στήλη 3)	ΔΑΠΑΝΗ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (€) (στήλη 4)	ΔΑΠΑΝΗ /ΠΚ (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (€) (στήλη 5)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (ΑΠΡΙΛΙΟ - ΙΟΥΛΙΟ 2024) (στήλη 6) (4+5)
	ΜΕΣΣΗΝΙΑ (ΚΔ ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ)	4	4	0	0,00	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	84	75	13	3.696,00	5.200,00	8.896,00
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΒΟΙΩΤΙΑ	9	8	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
	ΕΥΒΟΙΑ	19	18	3	1.232,00	1.200,00	2.432,00
	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	3	3	0		0,00	0,00
	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	22	19	4	1.232,00	1.600,00	2.832,00
	ΦΩΚΙΔΑΣ	3	3	0		0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑ	56	51	10	3.696,00	4.000,00	7.696,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΚ	802	710	137	35.728,00	54.800,00	90.528,00

1.8 Τα Προγράμματα Κατάρτισης, σύμφωνα με την αναθέτουσα αρχή, θα λάβουν χώρα σε τρεις διαφορετικούς τύπους δομών, είτε σε ενεργά Κέντρα του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, είτε σε μη Ενεργά Κέντρα ΔΗΜΗΤΡΑ, είτε σε αίθουσες εκτός δομών ΕΛΓΟ, οι οποίες παραχωρούνται από άλλους φορείς προκειμένου να υλοποιηθούν τα ΠΚ. Το αντικείμενο της παροχής των υπηρεσιών καθαριότητας, αναλόγως της δομής, στην οποία θα πραγματοποιηθούν τα ΠΚ διαφέρει σε έκταση, ενώ οι εν λόγω υπηρεσίες αφορούν κυρίως στην καθαριότητα των αιθουσών διδασκαλίας, των χώρων υγιεινής ή/και των κοινόχρηστων χώρων, σε καθημερινή ή/και εβδομαδιαία βάση και παρέχονται μόνον κατά τη διάρκεια υλοποίησης των ΠΚ. Περαιτέρω, στις περιπτώσεις που τα ΠΚ υλοποιούνται σε χώρους φιλοξενίας εκτός δομών ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, τα στοιχεία διεύθυνσης των χώρων αυτών και η έκταση των απαιτούμενων υπηρεσιών καθαριότητας γίνονται γνωστά πριν την έναρξη κάθε προγράμματος και σε κάθε περίπτωση η ακριβής τοποθεσία τους ευρίσκεται εντός μέγιστης ακτίνας 20 χλμ. (όχι οδικής απόστασης) από το κέντρο των πόλεων που αναφέρονται στον Πίνακα 2.

1.9 Στο παρόν χρονικό στάδιο ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ καλείται να ανταποκριθεί ταχύτατα, προκειμένου να εξασφαλίσει την άμεση, ποιοτική και αποτελεσματική υλοποίηση των δράσεων κατάρτισης και να αξιοποιήσει στο έπακρο τους διαθέσιμους Ενωσιακούς Πόρους. Συναφώς, όπως ισχυρίζεται, συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη άμεσης έναρξης των προγραμμάτων κατάρτισης, τα οποία καθυστέρησαν να υλοποιηθούν τόσο συνεπεία του «διοικητικού κενού», όσο και λόγω των επιπτώσεων των πυρκαγιών του Έβρου και της κακοκαιρίας DANIEL στη Θεσσαλία. Συγκεκριμένα, ο αρχικός προγραμματισμός των δράσεων κατέστη ανέφικτο να υλοποιηθεί, όπως προβάλλεται, μετά τις ζημιές που προκλήθηκαν από τα ανωτέρω απρόοπτα συμβάντα στις υποδομές των περιοχών που επλήγησαν, καθώς επηρεάστηκαν:

- Οι δικαιούχοι κατάρτισης, οι οποίοι πρωτίστως έπρεπε να αποκαταστήσουν τις ζημιές στο παραγωγικό τους κεφάλαιο και τις υποδομές τους.
- Οι κτιριακές υποδομές του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ στις πληγείσες περιοχές, οι οποίες έπρεπε να αποκατασταθούν προκειμένου να είναι σε θέση να φιλοξενήσουν ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης.
- Οι γενικότερες υποδομές μεταφορών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (ενέργειας, ύδρευσης-αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιών), απαραίτητες για την πρόσβαση και τις στοιχειώδεις υποδομές λειτουργίας των χώρων πραγματοποίησης των ΠΚ.

Περαιτέρω, στο αιτιολογικό σημείωμα του κρινόμενου αιτήματος, προβάλλεται ότι το 40% του συνόλου των συμμετεχόντων στα 815 προγράμματα επιμόρφωσης προέρχεται από τις πληγείσες περιοχές της Θεσσαλίας και ότι η αιτηθείσα διάρκεια της κρινόμενης σύμβασης των τεσσάρων (4) μηνών θεωρείται επαρκής για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας έως την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για τη σύναψη της συμφωνίας- πλαισίου.

1.10 Η προκήρυξη της διαδικασίας σύναψης συμφωνίας –πλαισίου, για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας προς υλοποίηση των λοιπών ΠΚ, προϋπολογισμού 380.884,00€, πλέον ΦΠΑ, απεστάλη προς δημοσίευση στην ΕΕΕΕ στις 15.05.2024 και η διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 24PROC014757703 2024-05-15) αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ την ίδια ημέρα, με Συστημικό Αριθμό 350490 και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών στις 14.06.2024.

1.11 Το κρινόμενο αίτημα αποτελεί τμήμα ευρύτερης συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, ύψους 484.188,00 €, πλέον ΦΠΑ, για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας στις Δομές υλοποίησης των 815 συνολικά εγκεκριμένων προγραμμάτων κατάρτισης. Από τη συνολική αυτή δαπάνη, όπως προαναφέρθηκε, ένα τμήμα ύψους 12.776,00 € έχει ήδη διατεθεί σε 18 συμβάσεις που ανατέθηκαν με τη διαδικασία του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, και αφορούν στην κάλυψη των αναγκών καθαριότητας στα πρώτα 17 ΠΚ που έχουν πραγματοποιηθεί, ενώ για τα υπόλοιπα 661 ΠΚ οι ανάγκες καθαριότητας πρόκειται να καλυφθούν μέσω του προκηρυχθέντος διαγωνισμού (ΑΔΑΜ: 24PROC014757703 2024-05-15) για τη σύναψη συμφωνίας- πλαισίου συνολικής εκτιμώμενης αξίας 380.884,00 €, πλέον ΦΠΑ.

II. Νομικό Πλαίσιο

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

3. Στις διατάξεις του άρθρου 6 «Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης» παρ. 8-10 του ν. 4412/2016, που ενσωματώνουν στο εθνικό δίκαιο τις διατάξεις του άρθρου 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι «8. Όταν προτεινόμενο έργο ή προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. 9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. 10. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις για μεμονωμένα τμήματα κατά τις διατάξεις του παρόντος Βιβλίου, λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη αξία μόνο του τμήματος, εφόσον αυτή, χωρίς ΦΠΑ, είναι μικρότερη από 80.000 ευρώ για προμήθειες ή υπηρεσίες ή από 1.000.000 ευρώ για έργα. Πάντως, η

συνολική αξία των τμημάτων που ανατίθενται με αυτόν τον τρόπο, δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων στις οποίες έχει διαιρεθεί το προτεινόμενο έργο, η προτεινόμενη απόκτηση ομοιογενών αγαθών ή η προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών.

III. Νομική Εκτίμηση

4. Το υπό εξέταση αίτημα αφορά στην προσφυγή του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ο οποίος αποτελεί μη κεντρική αναθέτουσα αρχή (πρβλ. Δ13ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνη γνώμη της Αρχής), στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους υλοποίησης 137 δράσεων κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, προϋπολογισθείσας αξίας 90.528,00 €, πλέον ΦΠΑ. Εν προκειμένω συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, λόγω του αντικείμενου της αιτούμενης σύμβασης και της εκτιμώμενης αξίας της, υπολογιζόμενης σύμφωνα με την παρ. 11 του αρ. 6 του ν. 4412/2016 (βλ. τα αρ. πρωτ. 21079/22.04.2024 και 22994/2.5.2024 έγγραφα της αιτούσας).

5. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες, στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, σκέψη 33, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Συναφώς, η οικεία απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

6. Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται, ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός της, τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία εξαρτάται από τη σωρευτική πλήρωση των κατωτέρω προϋποθέσεων:

α) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, β) την ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών επιτρέπεται η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣΕ 1987/2021 σκ.12).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (βλ. μεταξύ άλλων Ελ.Συν. Απόφαση 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, υπό την επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. ΣΕ 1987/2021 κ.α).

7. Από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης διάταξης και την τεκμηρίωση του αιτήματος, προκύπτουν τα εξής:

7.1 Η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι η καθυστέρηση ολοκλήρωσης των απαιτούμενων διαδικασιών για την έναρξη των προγραμμάτων κατάρτισης και εν προκειμένω η ανάθεση των υπηρεσιών καθαριότητας, οφείλεται στις πυρκαγιές του Αυγούστου 2023 στον Έβρο και στην επέλαση της κακοκαιρίας Daniel τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους στη Θεσσαλία, και συγκεκριμένα στις ανυπολόγιστες ζημιές που προκλήθηκαν συνεπεία αυτών στις δημόσιες υποδομές, στο κτιριακό απόθεμα, στη δημόσια υγεία και στην παραγωγική διαδικασία του πρωτογενούς τομέα των πληγείσων περιοχών, οι οποίες οδήγησαν στην ανάγκη αναπρογραμματισμού σημαντικού τμήματος της Πράξης, ώστε να ληφθούν υπόψη τα νέα απρόβλεπτα γεγονότα, που, κατά τους ισχυρισμούς της αιτούσας, συναρτώνται με ένα σημαντικό ποσοστό (περίπου 40%) δικαιούχων γεωργών και με σημαντικό αριθμό κτιριακών υποδομών που επρόκειτο να φιλοξενήσουν Προγράμματα Κατάρτισης στις πληγείσες περιοχές.

Επίσης, προβάλλεται ότι η ανακύψασα ανάγκη αναπρογραμματισμού των δράσεων, σε συνδυασμό με το διοικητικό κενό, το οποίο αποκαταστάθηκε στις αρχές του 2024 (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ 1.4), προκάλεσαν καθυστερήσεις στην εξέλιξη της Δράσης, με περαιτέρω συνέπεια την κατεπείγουσα η ανάγκη παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους διεξαγωγής των ΠΚ. Η πιθανότητα δε μη έγκαιρης ολοκλήρωσης του έργου ενέχει τον κίνδυνο απώλειας σημαντικών Ενωσιακών Πόρων, ενώ και η ανάγκη πραγματοποίησης των ΠΚ είναι τόσο κατεπείγουσα, όσο και απολύτως απαραίτητη, καθόσον η ανάκαμψη του πρωτογενούς τομέα από τις συνέπειες των φυσικών καταστροφών συναρτάται με τις γνώσεις που θα αποκομίσουν ο νέοι γεωργοί από τα προγράμματα αυτά. Η εν λόγω κατεπείγουσα ανάγκη, ως οφειλόμενη σε απρόοπτες περιστάσεις, κατά την αναθέτουσα, δεν ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης της.

7.2 Εν προκειμένω, οι πυρκαγιές του Αυγούστου 2023 στον Έβρο και η επέλαση της κακοκαιρίας Daniel στη Θεσσαλία τον Σεπτέμβριο 2023 που προκάλεσαν ανυπολόγιστης αξίας συνέπειες τόσο σε επίπεδο παραγωγικού και περιβαλλοντικού κεφαλαίου, όσο και υποδομών, συνιστούν αναμφισβήτητα απρόβλεπτη περίσταση, αυτοτελώς και συνδυαστικά, μη δυνάμενη να προβλεφθεί από την αναθέτουσα αρχή. Ωστόσο, οι εν λόγω απρόοπτες περιστάσεις δεν συνιστούν τη γενεσιουργό αιτία της ανάγκης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους υλοποίησης των ΠΚ, διότι η εν λόγω ανάγκη ήταν εκ των προτέρων διαγνωσμένη, όπως και η κρισιμότητα της έγκαιρης διευθέτησης των

εργασιών προετοιμασίας των ΠΚ, στις οποίες εντάσσεται και η καθαριότητα. Επιπλέον, είχε ήδη επισημανθεί από τον Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης στην υπ' αριθ. πρωτ. 1199/16.06.2023 επιστολή του, προς την αιτούσα. Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται και από την παρεχόμενη αιτιολογία της αναθέτουσας αρχής, που περιλαμβάνεται στη Γνώμη ΕΑΔΗΣΥ Δ13/2024, η οποία αφορά στη σίτιση των προς κατάρτιση νέων γεωργών και εκδόθηκε στο πλαίσιο ανάγκης υλοποίησης της ίδιας Πράξης. Κατά την περιγραφή δε του αντικειμένου της αιτούμενης με το παρόν σύμβασης, τόσο η σίτιση των ωφελουμένων, όσο και η καθαριότητα των χώρων, πρόκειται να παρασχεθούν ταυτόχρονα.

Άλλωστε, αν και οι εκ μέρους της αιτούσας επικαλούμενες περιστάσεις ενδεχομένως επέτειναν την ανάγκη μερικής αναδιάρθρωσης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των ΠΚ, στον βαθμό που αυτό αφορούσε τις πληγείσες περιοχές, όπως ευχερώς προκύπτει από το ΙΣΤΟΡΙΚΟ (βλ. παρ. 1.7, ΠΙΝΑΚΕΣ I και II), η αιτούμενη σύμβαση δεν αφορά αποκλειστικά στις πληγείσες Περιφέρειες, πολλώ δε μάλλον στις πληγείσες περιοχές, αλλά εκτείνεται σε 10 από τις 13 περιφέρειες της Χώρας, μεταξύ των οποίων η Κρήτη, τα Ιόνια Νησιά, η Πελοπόννησος και το Βόρειο Αιγαίο που δεν συνδέονται με το αίτημα, πολύ δε περισσότερο δεν αιτιολογείται από την, έχουσα το σχετικό βάρος απόδειξης, αιτούσα (βλ. παρ. 6, τελευταίο εδάφιο της παρούσας).

Επίσης, από τα υποβληθέντα στοιχεία δεν τεκμηριώνεται ότι *«απαιτήθηκε να ληφθούν υπόψη τα νέα απρόβλεπτα γεγονότα, τα οποία σχετίζονται με το 40%, των ατόμων που πρόκειται να καταρτισθούν και των προγραμμάτων κατάρτισης»*, που σημειωτέον ανέρχονται στο σύνολό τους σε 14.642 ωφελούμενους και 815 ΠΚ (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ 1.1), καθώς και ότι τα κτίρια, οι εγκαταστάσεις και οι υποδομές του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ υπέστησαν ζημιές λόγω αυτών των απρόβλεπτων φαινομένων, με αποτέλεσμα την ανάγκη προσφυγής στην αιτούμενη εξαιρετική διαδικασία, ούτε συνδέονται (ενν. τα απρόβλεπτα φαινόμενα) με την, τυχόν, επιγενόμενη ανάγκη, υλοποίησης των 137 ΠΚ, για τα οποία ζητούνται οι συμβάσεις καθαριότητας. Η δε ανάγκη χωρικής και χρονικής διασποράς υλοποίησης των ΠΚ, ήταν γνωστές εκ των προτέρων, στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων, όπως επίσης και η αδυναμία προσδιορισμού εξαρχής όλων των απαραίτητων στοιχείων για την υλοποίηση των προγραμμάτων, μεταξύ των οποίων και η ανάγκη χρήσης χώρων εκτός δομών ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, για τον λόγο αυτό, μάλιστα, επελέγη η διαδικασία σύναψης Συμφωνίας-Πλαισίου για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας. Ο δε χρόνος λήξης της 4ετούς θητείας του Δ.Σ. του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ήταν επίσης γεγονός γνωστό εκ των προτέρων, ενώ παράλληλα ο χρόνος που μεσολάβησε έως την αποκατάσταση του «διοικητικού κενού», διήρκεσε μόλις ένα (1) μήνα (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ 1.4) και εν τέλει η διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μόλις στις 15.05.2024 (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ 1.10).

Περαιτέρω, δοθέντος ότι η αιτούσα *«σχεδίασε να διενεργήσει ανοικτό διεθνή διαγωνισμό για την ανάθεση υπηρεσιών καθαρισμού»*, με *«αρχικά εκτιμώμενο κόστος 493.896,00€, προ ΦΠΑ»* (βλ. σκ. 3 του αρ. πρωτ. 12048/04.03.2024 εγγράφου της Νομικής Υπηρεσίας), το οποίο μειώθηκε κατά το μέρος της αιτούμενης σύμβασης και της ήδη διενεργηθείσας απευθείας ανάθεσης (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ παρ. 1.11), είχε τη δυνατότητα να εφαρμόσει τη διαδικασία του άρθρου 6 παρ. 10 του ν. 4412/2016 (βλ. παρ. 3 της παρούσας), εξαιρώντας τις πληγείσες περιοχές, εφόσον ο προϋπολογισμός των τμημάτων των αιτούμενων υπηρεσιών σε αυτές εμπίπτει στις τιθέμενες από την παραπάνω διάταξη προϋποθέσεις (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ, Πίνακας 2 σε συνδυασμό με τον συνολικό προϋπολογισμό των υπηρεσιών καθαριότητας παρ. 1.11).

Ως εκ τούτου, εν προκειμένω, δεν τεκμηριώνεται επαρκώς η σωρευτική συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων προσφυγής στην αιτούμενη εξαιρετική διαδικασία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκτίμηση του δικαιολογημένου της αδυναμίας ανάθεσης της σκοπούμενης σύμβασης, για λόγους που εκφεύγουν της σφαίρας επιρροής της αναθέτουσας (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2009, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-275/08, μη δημοσιευμένη, EU:C:2009:632, σκέψη 72 και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης T1/23, της 6^{ης} Σεπτεμβρίου 2023 σκ. 91). Εξάλλου, η πολυπλοκότητα του αντικειμένου της σύμβασης, δεν περιλαμβάνεται στην τεκμηρίωση του αιτήματος, ούτε προβάλλεται τυχόν σχετική εμπλοκή της προκήρυξης, λόγω ενεργειών ή παραλείψεων τυχόν τρίτων εμπλεκόμενων φορέων (βλ. κατ' αναλογία Απόφαση Ελ. Συν. 7ου Τμήματος 1222/2022, σκ.9 και ΕΑΔΗΣΥ Δ 88/2023).

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή

Αποφασίζει ομόφωνα τη μη παροχή σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «ΔΗΜΗΤΡΑ» στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, στο πλαίσιο υλοποίησης των 137 Προγραμμάτων κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, που συγχρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ 2014-2020, χρονικής διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών, εκτιμώμενης αξίας ενενήντα χιλιάδων πεντακοσίων είκοσι οκτώ ευρώ (90.528,00 €) πλέον ΦΠΑ 24%, λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων νόμιμων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 22 Μαΐου 2024

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοδοκάντου